

عنوان: بررسی وضعیت عارضه پای دیابتی در استان اصفهان و ارتباط آن با پرستاران واحد دیابت در سال 1386
نویسندگان: دکتر مژگان طلائی (پزشک اپیدمیولوژیست)، دکتر فریبا فرید (کارشناس مبارزه با بیماریهای مرکز بهداشت استان)، زهرا هدایت (کارشناس بهداشت عمومی)، دکتر مهشید احمدیان (مسئول مبارزه با بیماریها)

مقدمه و هدف: دیابت شامل گروهی از بیماریهای متابولیک است که در اثر اختلال عملکرد و ترشح انسولین ایجاد می شود و در حدود 2.566.000 هزار نفر (حدود 6 درصد از جمعیت کشور) به دیابت مبتلا هستند و پیش بینی شده که تا سال 2025 به 5 میلیون و 144 هزار و 900 نفر (حدود 11/8 درصد) خواهد رسید. صحبت از دیابت و به ویژه نوع 2 آن است که تا قبل از معرفی صریح خود تحت این نام، مدت ها بدون آن که حضور خود را اعلام کند با ایجاد اختلال متابولیک ناشی از بالا بودن گلوکز پلاسما، باعث استقرار عوارض ماکروواسکولار می شود گرفتاری اعصاب محیطی خودکار همراه با بیماری عروق محیطی بصورت میکرو و ماکروآنژیوپاتی فرد را مستعد به زخم و عفونت پاها می کند و اگر زود تشخیص داده نشود ضایعه به طرف گانگرن پیشرفت کرده و در نهایت ممکن است به قطع پا منجر شود شیوع زخم پای دیابتی در ایران بین 2/6 درصد تا 3/4 درصد برآورده شده است و 20-15 درصد از آنها نیاز به قطع عضو خواهند داشت این در صورتی است که می توان از 50 درصد موارد زخم پای دیابتی پیشگیری کرد. عوارض ناشی از پای دیابتی مهم ترین علت بستری و اقامت طولانی فرد مبتلا به دیابت در بیمارستان است که با مراقبت صحیح از پاها توسط پرستاران تعداد موارد بستری در بیمارستانها، مدت زمان بستری شدن و نیز نیاز به قطع عضو تا 50٪ می کاهش. مطالعه زیر وضعیت دیابت به خصوص عوارض دیابت از جمله زخم پای دیابتی را در استان اصفهان مورد بررسی قرار داده است.

روش اجرا: مطالعه زیر، مطالعه توصیفی تحلیلی است. اطلاعات بر اساس نتایج ارسالی از واحدهای دیابت به مرکز بهداشت استان تنظیم شده است و بوسیله نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است.

یافته ها: جمعیت استان اصفهان در سال 1386، 4165319 نفر بوده است و 26٪ درصد آنها در واحدهای دیابت تحت پوشش مرکز بهداشت استان دارای پرونده می باشند از این تعداد 44 درصد مرد، 56 درصد زن و 1/4 درصد دچار عارضه پای دیابتی اند که 50 درصد زن و 50 درصد مرد هستند، به دنبال آن 6/4 درصد مردان و 3/8 درصد زنان پای دیابتی دچار قطع عضو شده اند. 20/5 درصد مبتلایان فشارخون بالا دارند که 72/2 درصد آنها زن و 27/8 درصد مرد هستند. 5/9 درصد مبتلایان دچار رتینوپاتی شده که از این تعداد 78/1 درصد رتینوپاتی غیر پرولیفراتیو (32/1 درصد مرد و 67/9 درصد زن) 21/9 درصد رتینوپاتی پرولیفراتیو (31/7 درصد مرد، 68/3 درصد زن)

بحث و نتیجه گیری: با توجه به این که مهم ترین و بارزترین شیوه در جلوگیری از ابتلا به پای دیابتی پیشگیری است و از آنجا که مهمترین علت بستری بیماران دیابتی زخم پای دیابتی است و هزینه های درمان زخم پا و اقدامات ارتوپدی و قطع عضو بر پیکر بهداشت و درمان جامعه بسیار سنگین است می توان با آموزش صحیح و کنترل قند، چربی و فشارخون از ایجاد زخم پا جلوگیری کرد، از طرفی تعداد افراد مبتلا به تعداد دیابت تحت پوشش مراکز دیابت استان کم است و آمار به دست آمده (1/4٪ پای دیابتی) کمتر از حد انتظار می باشد، با توجه به اینکه هر واحد دیابت واجد یک پرستار می باشد که بر اساس نیازهای آموزشی هر بیمار و خانواده او برحسب شرایط سنی، جنسی فرهنگی و اجتماعی به آموزش می پردازد میتوان گامی در جهت افزایش کنترل بیماران از نظر عوارض دیابت برداشت.

کلمات کلیدی: عوارض، پای دیابتی، اصفهان، پرستار